

1934 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Bij de wet van 1 April 1950, *Staatsblad* no. K 124, tot wijziging der Invaliditeitswet, der Ongevallenwet 1921, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, der Zeeongevallenwet 1919, der Ziektewet en der Kinderbijslagwet, zijn de toenmaals geldende loongrenzen voor de Invaliditeitswet en de Ziektewet, in verband met de na de bevrijding plaats gehad hebbende stijging van de lonen van f 3750 tot f 4500 verhoogd.

Nu inmiddels met ingang van September 1950 de lonen andermaal zijn verhoogd, is het naar de mening van de Regering redelijk, de thans voor de genoemde wetten geldende loongrenzen aan deze nieuwe loonregeling aan te passen. Daar de huidige loonsverhoging met 5 pct. is gebonden aan een maximum van f 180, dient naar het oordeel van de ondergetekende ook bij het bepalen van de nieuwe loongrenzen met dit maximum te worden rekening gehouden. De voorgestelde regeling voorziet dan ook in een verhoging van de loongrenzen tot f 4680.

Een loongrensverhoging, als hiervoren bedoeld, voor de Ziektewet brengt mede, dat deze grens voor de toepassing van het Ziektenfondsbesluit — deze laatste is immers dezelfde als de loongrenzen voor de Ziektewet — eveneens tot f 4680 stijgt, een consequentie, welke de ondergetekende op dezelfde grond, als hierboven weergegeven, gerechtvaardigd acht.

Het ontwerp van wet bevat de ingevolge het vorenstaande nodige voorzieningen.

Artikel I

De voorgestelde loongrensverhoging maakt het noodzakelijk de artikelen 41a, 45, 52, eerste lid, en 55, vierde lid, der Invaliditeitswet te wijzigen door het in deze artikelen genoemde bedrag van f 4500 te vervangen door het bedrag van f 4680.

Artikelen II, III en IV

Indien in de Invaliditeitswet en de Ziektewet de loongrenzen van f 4500 wordt verhoogd tot f 4680, vloeit daaruit naar de mening van de ondergetekende voort, dat het maximum dagloon van f 12, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en de Zeeongevallenwet 1919 ten hoogste een uitkering kan worden berekend, wordt gebracht op f 12,60. Om administratieve redenen verdient het aanbeveling, dit bedrag af te ronden op f 13, waardoor tevens de discrepantie, welke bestond tussen de vastgestelde grens van f 4500 voor de Ziektewet en die van f 12 voor het dagloon, verminderd wordt. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 16, vijfde lid, der Ongevallenwet 1921, artikel 36, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en artikel 2, zevende lid, der Zeeongevallenwet 1919.

In verband met de bestaande beperking van het dagloon tot f 12 is het bedrag, waarover per dag ten hoogste premie kan worden gevorderd, eveneens op f 12 gesteld. Dit bedrag dient derhalve evenals het dagloon te worden verhoogd tot f 13. In verband hiermede is een wijziging voorgesteld van de artikelen 40, vierde lid, 46, tweede lid, en 47 der Ongevallenwet 1921 en van artikel 79, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In de artikelen 78, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 75, eerste en tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is bepaald, dat de tijdelijke uitkeringen en renten onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of belening en niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag zijn tot een beloop van f 12 per week. Met het oog op de gestegen levensstandaard acht de ondergetekende het wenselijk dit bedrag eveneens tot f 13 te verhogen.

De verhoging van het dag- en premieloon voor de verplichte verzekering ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 moet er toe leiden de overeenkomstige normen, geldende voor de vrijwillige verzekering ingevolge die wetten, op gelijke wijze te verhogen. Dit wordt bewerkstelligd door de voorgestelde wijziging van de artikelen 87, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 99, eerste lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Indien het dagloon, waarnaar de uitkeringen worden berekend, wordt verhoogd tot f 13, is het wenselijk, de burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van de werkgever voor de geldelijke schade, welke het gevolg is van een ongeval in verband met de dienstbetrekking, een verzekerde in zijn dienst overkomen, te doen vervallen ten aan-

zien van werknemers, wier dagloon niet meer bedraagt dan f 13. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 93, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 101, tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Voorts verdient het aanbeveling het maximum der toelage, welke krachtens de Ongevallenwet 1921 of de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 aan een getroffen gedurende de tijd, dat deze voor rekening van het uitvoerend orgaan een opleiding krijgt, kan worden toegekend, van f 6 op f 6,50 te brengen. De daartoe strekkende wijziging van artikel 25, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 48, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is opgenomen in de artikelen II en III, onder 3°.

Nog op een ander punt heeft de ondergetekende gemeend een wijziging van de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 te moeten voorstellen.

Artikel 8 van de Ongevallenwet 1921 en artikel 8 van de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 bepalen onder meer, dat het dagloon van werklieden, die wegens het ontvangen van opleiding geen loon genieten, en van hen, die in verband met hun opleiding of wegens het niet bereikt hebben van de daarvoor in het betrokken bedrijf ter plaatse geldende of voor dat bedrijf bij collectieve arbeidsovereenkomst vastgestelde leeftijd nog niet het loon van een volslagen werkmans ontvangen, voor de vaststelling van het bedrag ener voorlopig toegekende rente, van begrafenis-kosten en van renten aan de nagelaten betrekkingen van de getroffen op niet meer dan f 1,50 wordt gesteld, tenzij berekening van het dagloon volgens de bepalingen, welke gelden voor de overige werklieden, tot een hogere uitkomst mocht leiden.

Bovengenoemd bedrag van f 1,50 is ongewijzigd gebleven, ook nadat voor de volslagen werklieden bij de wet van 27 December 1946, *Staatsblad* no. G 397, en bij de wet van 1 April 1950, *Staatsblad* no. K 124, het bedrag van het dagloon, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 ten hoogste de uitkering aan de getroffen kan worden berekend, werd gewijzigd.

Naar de mening van de ondergetekende verdient het aanbeveling thans ook het bedrag van f 1,50, voorkomende in artikel 8 der Ongevallenwet 1921 en in artikel 8 der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, aan te passen en te stellen op f 3,50.

Artikel V

De wijzigingen, voorgesteld onder 1°, houden verband met de loongrensverhoging in de Ziektewet van f 4500 tot f 4680.

Evenals in de Ongevallenwetten moet in de Ziektewet het maximumdagloon, waarnaar het ziekgeld wordt berekend en waarover ten hoogste premie kan worden gevorderd, worden verhoogd tot f 13. Daartoe strekt de onder 2°, voorgestelde wijziging. Hierdoor wordt automatisch ook het maximumdagloon, waarover premie ingevolge het Ziektenfondsbesluit moet worden betaald, op f 13 gebracht.

Artikel VI

Het bedrag, waarover ten hoogste premie in rekening kan worden gebracht ingevolge de Kinderbijslagwet, is steeds in overeenstemming gehouden met het desbetreffend maximumdagloon, dat ingevolge de overige sociale verzekeringswetten geldt. In verband hiermede dient ook hier het maximumdagloon van f 12 op f 13 te worden gebracht.

Artikel VII

In het algemeen kan worden gezegd, dat de bij dit wetsontwerp voorgestelde verhoging van de loongrenzen niet zal leiden tot een uitbreiding van de kring der verzekerden. De regeling strekt er immers o.a. toe, degenen, die vóór 1 September 1950 verzekerd waren ingevolge de Invaliditeitswet en de Ziektewet en die als gevolg van de hun toegekende loonsverhoging van 5 pct. boven de loongrenzen zouden komen, in de verzekering te houden. In verband hiermede is volkomen aansluiting gezocht bij de loonsverhoging, welke ten hoogste f 180 per jaar mag bedragen. Er dient echter rekening mede te worden gehouden, dat er een kleine categorie van arbeiders zal kunnen zijn, waarvan het loon, dat op 31 Augustus 1950 juist even boven de toen geldende grens van f 4500 lag, beneden de nieuwe loongrenzen van f 4680 zal blijven liggen, omdat hun werkgever — na verkregen dispensatie — niet tot het verlenen van de loonsverhoging met 5 pct. is overgegaan. Deze personen zullen dus thans onder de verzekering komen te vallen. Het lijkt naar de mening van de ondergetekende redelijk, voor deze categorie een zelfde overgangsregeling te treffen als bij voorgaande gelegenheden is geschied.

Eerste lid.

Volgens artikel 53, eerste lid, onder a en b, der Ziektewet zijn de Raden van Arbeid bevoegd ziekgelduitkeringen te weigeren, indien de verzekerde reeds arbeidsongeschikt was bij de aanvang der ver-

zekering en bij zwangerschap, ontstaan vóór of bevalling binnen zes maanden na de dag, waarop de verzekering een aanvang nam.

Het komt de ondergetekende wenselijk voor deze bepalingen bij wijze van overgang buiten toepassing te laten ten aanzien van de personen, als hiervoren bedoeld.

Dit geldt uiteraard alleen voor hen, die vóór de aanvang van de verplichte verzekering reeds in loondienst waren en die, zo hun loon beneden de loongrens gelegen ware, wel verzekerd zouden zijn geweest.

Het bepaalde in de slotzin stelt verder buiten twijfel, dat tevens de eis geldt, dat op de dag van de inwerkingtreding van de wet nog daadwerkelijk arbeid in loondienst — of daarmee in de Ziektewet gelijkgestelde arbeid — is verricht.

Tweede lid.

Voor de toekenning van de uitkering van kraamgeld aan een verzekerde, echtgenote of inwonende dochter, stief- of pleegdochter van een verzekerde wordt vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de dag der bevalling, op ten minste 156 werkdagen verplicht verzekerd is geweest. Niet meer dan redelijk is, dat deze eis verlicht wordt voor de eerder genoemde personen.

Derde lid.

Eveneens acht de ondergetekende het wenselijk, dat de verzekerden, die door de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet verzekerd worden ingevolge die wet, onder de werking van artikel 55 der Ziektewet komen te vallen, indien hun verzekering binnen twee maanden na de aanvang daarvan eindigt.

Artikel VIII

Ten einde te voorkomen, dat degene, die op 31 Augustus 1950 verzekerd was ingevolge de Ziektewet, ten gevolge van de jongste loonmaatregel van 1 September 1950 tot aan het tijdstip van inwerkingtreding der wet een hiaat in zijn ziekteverzekering zou zien ontstaan doordat zijn loon meer dan f 4500 per jaar is gaan bedragen, acht de ondergetekende het wenselijk, dat voor een dergelijke arbeider artikel V, onder 1°, der wet wordt geacht in werking te zijn getreden op 1 September 1950. Uit den aard der zaak betekent zulks, dat dan mede met betrekking tot de ziekenfondsverzekering voor deze groep van werknemers de wet op die datum in werking treedt.

Aangezien het eveneens wenselijk is te voorkomen, dat op grond van de overschrijding van de loongrens van f 4500 de premiebetaling ingevolge de Invaliditeitswet wordt onderbroken, wordt voorgesteld eveneens aan artikel I terugwerkende kracht tot 1 September 1950 te verlenen.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.

1934 4

NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden bij brief van 23 October 1950)

In het ontwerp van wet worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

In artikel I wordt onder 1°. en 2°. in de plaats van „4680 gulden” en „vierduizend zes honderd en tachtig gulden” gelezen onderscheidenlijk: „4725 gulden” en „vierduizend zeven honderd en vijftewintig gulden”.

In artikel V wordt in de plaats van „4680 gulden” gelezen: „4725 gulden”.

Toelichting

Bij de in het kader van het ontwerp van wet voorgestelde verhoging van de loongrenzen voor de Invaliditeitswet en de Ziektewet van f 4500 tot f 4680 — derhale met f 180 — is, naar uit de Memorie van Toelichting blijkt, rekening gehouden met de omstandigheid, dat de jongste loonsverhoging van 5 pct. aanvankelijk was gebonden aan een maximum van f 180. Nu bedoelde beperking inmiddels is komen te vervallen, dienen, naar de mening van de ondergetekende, ook eerdergenoemde loongrenzen met ten volle 5 pct. te worden verhoogd en derhalve nader te worden vastgesteld op f 4725.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.